

Radivoj Rehar / V Léndavskih Goricah

Gledam na Rávensko, gledam tja čez na Goričko,
vso zemljo prekmursko zajemajo moje oči,
vsa polja prostrana, vse bele in tihe vasice —
in misli so moje vse bolne, vse polne skrbi ...

Iz vekov temotnih, ki v gradu pod mano
počivajo mrtvi, budijo se sence tegobne
dni davnih, dni slavnih panonskih Slovenov
in vstajata Pribin in Kocelj, Ciril in Metod —
in dalje in dalje — v dni groze in bede,
v dni suženjstva v jarmu mongolskem, sanj vodi me pot.

Ko piščeta plaha razgnali rumeni barbari
negodne so knežje sinove iz Blatnega grada:
zgorele v plamenih so bele vasice Slovenov,
zamrla je v krvi in suženjstvu svóboda mlada.
In tujcem rodile slovenske so matere deco —
o, tujcem v ponos, a sebi v sramoto, v nečast —
in jezik Metodov je ginil s panonskih močvar,
se umikal od Rabe, od Blatnega jezera, grada,
za njim je ostajal le Bálaton tenger in Bálaton vár.

In prišli so novi tirani na samo goričko,
prišli na rávensko so in na léndavsko stran.
oropali narod so zemlje, časti in ponosa —
in narod Slovenov grofóvski postal je tlačan.
Tod knez Eszterházy, grof Zichy, Száppáry, Bathiány
in drugi nešteti — in z njimi cel valpetov trop —
kopali, sovraštva do «Vendov» in «Totov» pijani,
poslednjim potomcem panonskih Slovenov so grob.

Brez svóbode, zemlje, brez kruha, so tisoči bednih
ko reke odtekali z ravnih poljâ in z goric;
na kraje vse štiri palirji so mamili lačne,
prodajali jih na Madžarsko, Erdeljsko, povsod ...
Zaman so jih čakale matere, žene, devojke —
iskali so kruha, a našli le grob so — drugod.

Gledam na Rávensko, gledam tja čez na Goričko
in čudom se čudim, da naš še — ta svet je ostal.
da v tisočletju ta narod prekmurskih Slovenov,
ta narod naš bedni ni v borbi z Mongoli propal.

Slavko Grum / Spomladi

In gledam še dalje — tja čez, čez Goričko do Rabe,
tja, kjer je št. Gothard navezal šop belih vasic
ter v veri in upanju plaka in čaka —
na jutra velikega, jutra rešilnega klic...

Gledam čez Rávensko, gledam tja čez, čez Goričko,
na zemljo ob Rabi, na tužni naš Sveti Gothard,
in tiho vprašujem se v duši: Li boste ostali,
vi stražniki zadnji porabskih Slovenov, li boste vzdržali
do tistega jutra, ki v duhu ga gleda vaš bard?

Slavko Grum / Spomladi

Zadnjič sem šel čez Križevski nasip in prvič videl, da zelenijo listi. Začudil sem se. Kako le morejo iz teh starih, zaprašениh dreves brsteti listi, kako le morejo!

Sedaj je že vse v cvetju. Magnolija cvete, bezeg in azaleje.

Bezeg imam tudi v sobi. Postavila ga je na pisalnik gospodinja, da imam tudi jaz nekoliko veselja. Če dolgo sedim pred njim, dobim kar vodo v oči. Preveč sem tuhtal zadnje čase in izmučen sem, zato sem takoj ginjen.

Beli bezgovi cveti so mi najbolj všeč. Ali to je najbrže samo zaradi tega, ker jih je manj. Če pogledam natančneje, so plavi lepši.

Takole sedim in mi gre vse različno po glavi. Še na kako žensko se spomnim mogoče. Sploh ni potreba, da mi je postavila ravno gospodinja tale bezeg v sobo. Morebiti je bil kdo drugi, o, zelo mogoče, da je bil kdo drugi. Recimo, me obišče katerikrat neka mlada dama, študentka — prijateljica sva pač! Zakaj bi bilo tako neverjetno, da je prinesla bezeg ona? Potihoma je prišla zvečer, ko hodim na Nasip, in potrkala. Rože je skrila zadaj za seboj, da jih ne bi videl, če bi bil vendarle slučajno doma. Naglo jih je potem vtaknila v kozarec in zbežala. Mislila si je: naj razveselim malo starega moža, naj ga razveselim.

Končno ni to nič čudnega, navezana je pač name! Res je sicer da sem že nekoliko v letih, ali — Na večer se sprehajava skupaj, sedeva na kako samotno klop — mnogo parčkov nas je ob tem času po vrtovih.

O, ni ravno treba, da je dala bezeg gospodinja, tudi druge znance imam.

Če povem po resnici, sem prav za prav videl, da je prinesla cvetje starka, ali zakaj — zakaj ne bi smel človek malo sanjariti?